

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/76/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201384
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719201384.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté deti: D. Q., T.. XX.XX.XXXX Z. I. Q., T.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov: Z. Q., T.. XX.XX.XXXX, bytom H. X, U. a otec I. H., T.. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, D., t.č. Ú. T. D. U. B. G., G. XX, H. H. v konaní o návrhu matky na úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

Maloletú D., T.. XX.XX.XXXX a maloletý I., T.. XX.XX.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej D. výživným vo výške 50 eur mesačne a na maloletého I. výživným vo výške 50 eur mesačne od 08.04.2019 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Dlh na výživnom za obdobie od 08.04.2019 do 31.08.2019 v celkovej výške na maloletú D. 236,74 eur a na maloletého I. 236,74 eur sa otcovi povoľuje splácať v splátkach po 10 eur mesačne na každé z maloletých detí spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 08.04.2019 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Uviedla, že s otcom maloletých detí nežili v spoločnej domácnosti, otec pravidelne na výživu maloletých detí neprispieva. Občas prispel tým, že zakúpil mlieko alebo oblečenie. Od februára 2019 je otec vo výkone trestu odňatia slobody. O maloleté deti neprejavuje žiaden záujem. Jej príjem je tvorený rodičovským príspevkom, prídavkami na deti a náhradným výživným na maloleté deti z predchádzajúceho vzťahu. Celkovo predstavuje sumu 390 eur mesačne.

2. Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/76/201917 zo dňa 12.04.2019 bol maloletým deťom ustanovený kolízny opatrovník pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Otec vo vzťahu k svojim osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom písomne dňa 02.07.2019 uviedol, že nemá žiaden majetok. Je slobodný, zdravý. Najvyššie dosiahnuté vzdelania má základné, pracoval ako operátor výroby. Jeho záväzky sú vo výške 20 000 eur, ktoré sú predmetom exekučných konaní.

4. Na pojednávani súd vykonal dokazovanie výsluchom matky; oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis - Odpoveď na lustráciu v registri obyvateľov matka + otec, Odpoveď na lustráciu v ZVJS, správa kolízneho opatrovníka zo sociálneho prieskumu zo dňa 28.08.2019, Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 10C/358/2015 zo dňa 25.05.2016 a zistil nasledovné.

5. Matka na pojednávani uviedla, že nepracuje. Aktuálne je na rodičovskej dovolenke. Býva v garsónke spoločne s piatimi maloletými deťmi od februára 2019. Platí nájom 250 eur mesačne, elektrinu 100 eur každé tri mesiace a vodu 40-50 eur mesačne. Uvedené platby platí priamo do rúk prenajímateľa, s ktorým nemá písomne uzatvorenú zmluvu, napriek tomu, že opakovane o to prenajímateľa žiadala. Maloletá má úplne bežné výdavky, a to na plienky, mlieko, stravu, oblečenie. Jej zdravotný stav je dobrý, nemá žiadne zvýšené náklady na ňu. S maloletým chodí do Bratislavy na ORL každé tri mesiace z toho dôvodu, že nevedia určiť, či má maloletý vyvinutý bubienok alebo nie. V spojitosti s návštevou lekára jej vznikajú náklady iba na cestovné. Okrem toho má maloletý náklady na plienky, mlieko, stravu a oblečenie. Pôžičky ani nedoplatky nemá. Nie je voči nej vedené žiadne exekučné konanie. Má vyživovaciu povinnosť ešte voči trom maloletým deťom. Otec má len dve vyživovacie povinnosti a to len voči deťom, ktorých sa týka toto konanie.

6. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- matka má vyživovaciu povinnosť voči 5 maloletým deťom (Odpoveď na lustráciu v registri obyvateľov - matka),
- otec má vyživovaciu povinnosť voči trom maloletým deťom, okrem maloletých detí v tomto konaní aj voči maloletému Z. Š.T. Q., T.. XX.XX.XXXX (Odpoveď na lustráciu v registri obyvateľov - otec),
- otec je vo výkone trestu odňatia slobody od 19.02.2019 do 19.12.2019 (Odpoveď na lustráciu v ZVJS),
- matka s maloletými deťmi žije v 1 izbovom nájomnom byte (typ garsónka). Hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni, vybavená základným nábytkom. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloleté deti. Zo strany ÚPSVaR Martin, OSPODaSK bolo matke uložené výchovné opatrenie formou upozornenia a to rozhodnutí zo dňa 29.04.2019 z dôvodu nedostatočných rodičovských zručností u matky. Úrad intenzívne vykonáva v rodine opatrenia a to vzhľadom na uložené opatrenie. Otec o maloleté deti neprejavuje žiaden záujem. Odporučil zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletými deťmi neupravovať (správa zo sociálneho prieskumu zo dňa 28.08.2019),
- Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 10C/358/2015 zo dňa 25.05.2016 súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletého Z. Š.U. Q., T.. XX.XX.XXXX vo výške 50 eur mesačne.

7. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

8. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

11. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Vo vzťahu k zvereniu súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že matka aktuálne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti. V jej starostlivosti boli zistené nedostatky, preto je matka pod výchovným opatrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Napriek tomu, a aj vzhľadom na to, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, čím je diskvalifikovaný zo zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloleté deti, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky.

16. Vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti súd určil otcovi povinnosť prispievať na maloletého sumou 50 eur mesačne a na maloletú sumou 50 eur mesačne. Matka špecifikovala bežné náklady maloletých detí - strava, oblečenie, obuv, plienky. Okrem toho jej vznikajú náklady na bývanie. Jej príjem je tvorený sociálnymi dávkami - prídavky na deti, rodičovským príspevkom a náhradným výživným. Súd má za to, že takto určená vyživovacia povinnosť bude pokrývať odôvodnené výdavky na maloleté deti a zároveň zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca. Tento sám uviedol, že jeho zdravotný stav je dobrý, v tomto smere nemá žiadne obmedzenia. Je pravdou, že jeho aktuálny potenciál zamestnať sa je limitovaný, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody, toto však nie je možné prikladať na ťarchu maloletých detí. Práve naopak, je potrebné uprednostniť právo maloletého dieťaťa na výživu zo strany povinného rodiča. Okrem toho, z Rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 10C/358/2015 vyplýva, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody opakovane, keďže aj v čase rozhodovania o vyživovacej povinnosti na maloletého Z. Š. sa tam nachádzal.

17. Zároveň súd rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od podania návrhu (08.04.2019) do konca mesiaca, v ktorom bol rozsudok vyhlásený (31.08.2019) v celkovej výške 236,74 eur na maloletú (za mesiac apríl: 50 eur/30dní mesiaca apríl = 1,67 eura na deň * 22 dní mesiaca apríl = 36,74 eura + 4 mesiace*50 eur = 200 eur) a 236,74 eur (za mesiac apríl: 50 eur/30dní mesiaca apríl = 1,67 eura na deň * 22 dní mesiaca apríl = 36,74 eura + 4 mesiace*50 eur = 200 eur) na maloletého I., ktoré umožnil otcovi splácať po 10 eur mesačne na každé z maloletých detí od právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

18. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.